

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 20 coroane.
Pe jumătate de an 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada Dealului Fereac Nrul 26.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 208.

Cuvânt de deschidere a Adunării preoțești.

De Dr. Gh. Ciuhandu, protoiereu.
(Urmare și fine.)

Organizația noastră, — pe lângă punctul de mănecare spiritual și cultural-național, mai are și un alt punct de plecare.

Tipul de preot-mucenic al trecutului — fiindcă nu i-s'a dat să poată mai mult — a îndeplinit d'abia o restrînsă misiune în sensul apostoliei religioase.

Biserica orientală, căzută mai întâi în mrejele cezarismului bizantin absolutistic, mortificată apoi prin veacuri d'arândul pe urma ocupației Turcești, d'abia de vr'o sută și câțiva ani a ajuns într'o stare de reculegere, pe cât i-au permis nouile stăpâniri politice, cari bucuros înclină spre vechia politică tradițională a cezarismului bizantin. Biserica ort. însă, în cele mai multe state — între acestea și Biserica din mitropolia noastră — și-a eluat o seamă de libertăți în raporturile sale exterioare cu statul, libertăți pe cari și-le-a depus în legea sa fundamentală, Statutul organic.

Organizația aceasta statutară, însă, s'a restrîns până acum — căci altfel nici nu se putea în timpul scurt de jumătate de veac, de când avem acest Statut — d'abia la probleme administrative, de *ingrădire* împotriva influențelor pernicioase din afară și de bună administrare și a ordinii constituționale în lăuntru. Astfel, nu s'a ajuns la timpul și mijloacele trebuincioase pentru o apostolie sistematică și intențivă în cele spirituale și ale păstoririi de suflete, în sensul larg al cuvântului.

Nu facem nici o recriminare când constatăm aceasta scădere, care ar fi cea mai fatală în conștințele sale, dacă ea s'ar perpetua și pe mai departe.

Conștiința trezită a clerului nostru pastoral, care el însuși a simțit în mijlocul oficiului său pastoral *mai* mult aceasta scădere, caută acum ca, pe calea asociativă a edificării sale frățești, să înlocuiască, să îndeplinească o mare lacună a vieții noastre bisericesti. Cu toții, prin iubire avem să ne servim unii altora (Gal. V. 13); „noi, cei tari, vom purta slăbiciunile celor neputincioși“ (Rom. XV. 1), pentruca împreună edificându-ne unii pe alții, să facem — prin toate mijloacele morale și materiale ce ni-vor sta la dispoziție, și mai ales prin propaganda vie a cercurilor religioase în sânul popo-

rului — să se zidească Biserica lui D-zeu și în sufletul Neamului, nu numai în ziduri reci de peatră moartă și în comori materiale.

Numai în acest chip, al slugirei și în cele sufletești, vom putea să împlinim efectiv chemarea unui preot modern și chiar să dăm un sucurs moral însemnat factorilor de conducere bisericescă; și, numai în acest chip vom putea să izolăm dela conștiințele noastre înfricoșătoarele cuvinte ale lui D-zeu, rostite cătră preoți încă în Legea veche (Malach. II. 2): „Acum, porunca aceasta este cătră voi, o preoților! De nu veți asculta și nu veți lua în inimile voastre, ca să dați mărire Numelui Meu — zice Domnul atotțitorul — *voiu trimite preste voi blăstăm, și voiu blăstăm binecuvântările voastre...*“!

Sub grelele amenințări de sus și îndemnați și de conștiința noastră preoțească în fața situației nouă a Neamului Românesc, iată, că, înaintea obștei adunate aici ne făgăduim să închinăm lui D-zeu și Neamului nostru, în cadrele Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului din mitropolie, *tot sufletul și cugetul nostru și toată munca*, de cari suntem capabili pe altarul apostoliei sfinte și pe al restaurării fericite a României-Mari.

Când fac aceasta făgăduință în numele tuturor fraților mei, îmi țin de o plăcere și de o datorință să salut în mijlocul nostru pe P. Sf. Parinte Episcop diecezan, capul și părintele nostru duhovnicesc, rugându-L respectuos: să binecuvinte și să sprijinească opera salutară, la care ne-am angajat.

Salut cu deosebită bucurie pe un mare sfetnic al Maj. Sale Regelui nostru Ferdinand I: pe d. ministru Vasile Goldiș, care și până aci a dat probe alese despre sincera tragere de inimă pentru cele sfinte ale Neamului.

Salut și bineventez cu dragoste și devotament pe d. general Glodeanu, care e aici un alt reprezentant al Marelui nostru Domn desrobitor și al armatei Sale, cari, împreună — prin vitejie de arme și prin sânge vărsat cu prisosință pentru idealul național — ni-au redat o Patrie nouă și mare, ca stratul cel mai potrivit, în care să se planteze și să rodească insutit și înmîit Biserica noastră, cea mai veche instituție națională a Neamului Românesc.

Salut și bineventez călduros pe reprezentanții autorităților noastre politice: pre-

fectul orașului și al județului Arad d. Dr. Iustin Marșieu, pe subprefectul județan d. Nicolae Mladin și pe însoțitorii lor, cari toți ne onorează și ne dau bune nădejdi prin interesarea lor.

Salut pe reprezentantul bisericii surori sârbești de aici, pe P. C. Sa păr. igumen și administrator parohial Stefan Ilici.

Salut d'asemenea cu căldură pe reprezentantul instituțiilor culturale, Dr. Lazar Nichi.

Nu mai puțin avem cuvinte de afectuos salut pentru reprezentantul Reuniunii învățătorilor nostri confesionali, cu cari preoțimea și Biserica au încheiat tradițiuni, cari — sperăm — vor fi perpetuate și în Statul nostru național: în școalele noastre de până aci și la vatra „Caselor culturale“, ce le vom înființa spre mărirea lui D-zeu și spre prosperarea Neamului nostru.

Salut — s'ar putea zice că d'abia la urmă, dar totuși ca între cei dintâi după locul ce se cuvine în ogrorul nostru cultural — pe reprezentanții presei, în care ne place de pe acum să vedem pe ceice vor lucra împreună cu noi la formarea unei opinii publice sănătoase în gândire și în moravuri.

Salut, în sfârșit, pe toți ceialți prețuiți oaspeți, cari ne-au onorat cu interesarea și prezența lor, — și îi rog pe toți cei de față să fie cu noi de un gând, strigând:

Trăiască cel dintâi Rege al Românilor Maj. Sa Ferdinand I, cu Înălțata Sa Doamnă Maria și întreagă Casa Domnițoare!

Trăiască Armata Română și Autoritățile noastre, întemeiând Românismului pentru veci o Patrie mare și fericită!

Inflorească Biserica străbună și Neamul Românesc, în o nedespărțită împreunare sufletească, care a fost puterea noastră magică din trecut și este garanța trăiniciei noastre din viitor.

Și, după toate acestea, adunarea secției Arad a Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului din mitropolia noastră ort. română o declar de deschisă, cu binecuvântarea lui Dumnezeu Tatăl, cu ajutorul lui Dumnezeu Fiul, și în nădejdea de ocrotire și de povățuire a lui Dumnezeu Duhul Sfânt. — Amin!

Pentru îndeplinirea postului de paroh, ramas vacant de reposatul paroh Cornel Popescu dela parohia de clasa primă din Șimand (Șimandul de jos) se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Două sesiuni parohiale de circa 104 jughere mici pământ arător. 2. Două intravilane. 3. Două optășii extravilane 1900 stângenii □. 4. După moartea văd. Maria Stana, casa parohială a fundațiunii preot. Augustin Beleş, când însă un intravilan va trece în folosința bisericeii cu scop de a suporta cheltuielile susținerii casei par. 5. Congrua, pentru care parohia nu ia nici o garanță. Se observă, că dintre cele două sesiuni cu tot ce le aparțin, una formează beneficiu parohial preotesc iar cealaltă este dată ca răscumpărare a birului și stolelor legale. Văduvei preotese și orfanilor le rămâne asigurat dreptul de folosință a jumătății beneficiului pe un an întreg dela ziua reposării a parohului soț.

Alegându-l paroh are să supoarte toate dările, ce cad după beneficiul său, — și este îndatorat a catehiza fără nici un drept de remunerație dela parohie, la toate școlile din parohie.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenți se recere cvalificația prescrișă de Sinodul eparhial, în concluzul de sub Nr. 84/1910.

Recurenții înainte de a se prezintă naintea alegătorilor în sf. biserică din Șimand, au întâiu a dovedi protopopului concernent, că întrunesc toate condițiile din concurs, iar cei din alta dieceză vor dovedi și consământul Ven. Consistor la recursul lor.

Recursele ajustate cu documentele prescise și cu atestat despre serviciul prestat până acum, — adresate comitetului par. din Șimand, — se vor subșterne subscrisului protopop în Chișineu (Kisjenő) jud. Arad. Recurenții pe lângă observarea § 33 din Regl. par. au a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Șimand, spre a-și arată dexteritatea în cântarea bis. oratorie și rituale.

Șimand la 7/20 Iulie 1919.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu Dr. Dimitrie Barbu protopop tractual.

—□—

3—3

1311—1919.

Prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a postului de director la institutul teologic-pedagogic ort. rom. din Arad împreună cu o catedră profesorală.

Beneficiul împreună cu acest post va consta din salariul, cvincvenalele și banii de cortel, ce se vor fixa pentru alte institute similare, conform anilor de serviciu computabili cu ocaziunea așezării în clasa și gradația de salarizare, la care cel ales va avea drept conform orânduirilor mai nouă. Și totodată se pune în prospect ajutoarele obișnuite, conform condițiilor familiare de ținut în seamă ale celui ce va fi ales.

Acest beneficiu se va asigura din recursurile diecezei și din ajutorul întregitor dela Consiliul Dirigent Român.

Recursele sunt a se adresa Consistorului ort. rom. din Arad în termen de 30 zile socotit dela prima publicare a concursului în organul oficial al diecezei.

Dela concurenți se cere să prezinte următoarele documente:

1. Extras de botez din matricula bisericească, spre a dovedi, că sunt români de religie ortodoxă.

2. Atestat, că este Dr. în teologie și are atestat de cvalificație de clasa primă.

3. Atestat de serviciu dela autoritatea imediat superioară pentru cazul, că concurentul ar fi funcționat deja și până aci ca profesor la vr'un institut de învățământ ori în altă calitate.

4. Eventuale dovezi despre activitatea literară a concurentului.

5. Autobiografia, prescurt.

Arad, din ședința cons. dela 22 August (4 Sept.) 1919.

Consistorul ort. român din Arad.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului de învățator dela școala gr. or. română din comuna Forâu, se escrie concurs, cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul oficial diecezan.

Venitele sunt: 1. Bani gata dela parohie 600 cor. 2. Stolele îndatinate. 3. Locuință în natură. Întregire dela stat.

Alesul va avea să provadă și cantoratul în și afară de biserică.

Reflectanții își vor înainta petițiile P. O. oficiului protopopesc al Beiușului, conform Regulamentului.

Dat în Forâu la 10 August 1919.

Nicolae Pautiș m. p. not. cons. parohial. Ioan Catone preș. cons. parohial.

În conțelegere cu mine: Petru E. Paph, inspector școlar conf. al Beiușului.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățator la școala conf. gr. or. română din Becicherecul-mic protopresbiteratul Timișoara prin aceasta se escrie în înțelesul concluzului Ven. Consistor Nr. 2370/918 concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala.”

Beneficiul împreună cu acest post este următorul: 1. Salar dela comuna bisericească 633 cor.; diferența dela aceasta sumă în sus este asigurată prin ajutor de stat. 2. Pentru conferință 20 cor. 3. Pentru scripturistică 10 cor. 4. Locuința corăspunzătoare în natură (2 odăi, culină, cămară) și grădină dela intravilanul școlii. 5. De curățirea internă a cvartirului inv. se va îngriji învățatoarea aleasă, iar de curățirea esternă a întregului edificiu școlar precum și de curățirea și încălzirea salei de învățământ se vor îngriji susținătorii de școală. 6. Totasemenea susținătorii de școală se vor îngriji și de prevederea cantoratului în biserică, — în școală însă va avea să propună cântarea învățatoarea aleasă, care totodată se obligă a propune regulat și lucrul de mână fără altă remunerație.

Recursele adresate com. par. din Becicherecul-mic și ajustate cu: a) cu extras din matricula botezaților, b) certificat de apartinență, diploma de învățator și eventualele atestate despre serviciul prestat până acum, sunt a se înainta în termenul concursual Prea On. oficiu protopresbiterat gr. ort. rom. al Timișorii, iar reflectantele sunt poftite a se prezenta în careva Duminecă ori sârbătoare în sfta biserică din Becicherec spre a face cunoștință cu poporul.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Ioan Oprea, protopresbiter, inspector conf. de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III. din Corbești (Holoszeg) să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt următoarele:

1. Casa parohială cu grădina. Având datorință comuna bis. a să îngriji de supraedificate la casa parohială. 2. 10 jughere de pământ arător după care darea o va plăti preotul. 3. Birul dela fiecare casa 15 lit. de cucuruz sfărmat. 4. Dela fiecare casă (1) una zi de lucru. Plugarii cu plugul, iar zilerii cu mână. 5. Stolele legale. 6. Întregirea dela stat. 7. Catehizarea preotul o va face fără altă remunerație. Competenții să-și înăinteze petițiile P. O. Of. ppesc gr. or. rom. al Beiușului, conform regulamentului. Tot odată reflectanții să se prezinte la sf. biserică pentru a-și arată dexteritatea în cântare și tipic.

Dat la 17 Febr. (2 Martie) 1919 în ședința com. paroh. din Corbești.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Petru E. Paph, protopopul Beiușului.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățator vacanț din Șag (Temesság) protopopiatul Timișoara, devenit vacant prin strămutarea învățatorului Antoniu Nevrinceanu, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicarea în organul diecezan „Biserica și Școala.”

Acnitele sunt: Salar de 1200 cor. pentru învățator începător respective salariul corespunzător anilor de serviciu computabili. 400 cor. ajutor de răboiu pe durata acestuia. — Cvartir liber cu 2 odăi și grădină corăspunzătoare. Pentru conferință și scripturistică câte 20 cor. de tot 40 cor. și în fine pentru conducerea corului vocal pe 4 voci va primi anual un onor de 200 coroane.

Alesul învățator va avea îndatorirea ca să provadă și cantoratul și să conducă elevii în toată Dumineca și sârbătoare în sfânta biserică și să instruiască și să cânte cu dâșii răspunsurile sfinte liturghii fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ași înainta în termenul concursual documen-

tele lor original (extras de botez, atestat de școlile medii, diploma învățătorească, atestat de apartinență, atestat de față cu îndatoririle sale față cu miliția și în fine eventualele atestate de serviciu) însoțite de un petit adresat comitetului parohial din Șag, la Preaonoratul Oficiu protopopesc tractual din Timișoara și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică din Șag spre ași arată dexteritatea în cântare și tipic.

Șag din ședința com. par. ținută la 7/20 Oct. 1918.

George Rusu, m. p. președinte al com. par. Nicolae Savii con. p. notar ad-hoc.

În conțelegere cu: Ioan Oprea, protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești cantonale dela școala confesională ort. rom. din Prăjești, protopresbiteratul Buteni, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala” pe lângă următoarele beneficii:

1. Salar fundamental în bani gata 300 cor. plătiți anticipativ în rate 3 lunare.

2. Venite cantonale 10 cor.

3. 9 jug. cat. pământ învățătorec și dreptul de pășunat, după care darea are să-o solvească alesul învățator.

4. 9 Hl. 60 l. bucate jumătate grâu, jumătate cucuruz.

5. 60 l. fasole.

6. 16 metrii lemne aduse acasă la învățator, din cari are a-se încălzi și sala de învățământ.

7. Pentru conferința inv. 20 cor.

8. Pentru scripturistică inv. 10 cor.

9. Ajutorul de stat se va cere dela statul român.

10. Locuință în natură (2 chilii, cuină și cămară) și grădină pentru legume.

Alesul va prevedea și cantoratul în și afară de biserică, având a conduce elevii la sf. biserică în Dumineci și sârbători.

Recurenții au a-se prezenta la sf. biserică în termenul concursual spre a-și arată dexteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial, ținut la 4/17 August 1919.

Sabin Stefea, președ. com. par. Terentie Codrean, not. com. par.

În conțelegere cu: F. Roxin, ppt. insp. școl.

—□—

3 - 3

BIBLIOGRAFII.

Cărți de școală. Rezortul instrucției publice a admis în folosința școlilor primare următoarele manuale de Iuliu Vuia, cari se pot procura dela Librăria diecezană din Arad. 1. Abecedar ilustrat Ed. XII. sub Nr. 9123/1919. 2. Carte de cetire cl II. Nr. 1919/1919. 3. Carte de cetire cl III. Ed. VII. Nr. 247/1919. 4. Carte de cetire cl IV. Ed. VI. sub Nr. 9124/1919. 5. Carte de cetire cl V. și VI. Ed. IV. sub Nr. 247/1919. 6. Curs practic de Aritmetică pentru cl II., III. și IV. Ed. X. sub Nr. 11457/1919. 7. Curs practic de Aritmetică și Geometrie pentru cl. II. și III. Ed. V. sub Nr. 11457/1919. 8. Curs practic de Istoria naturală Ed. II. sub Nr. 11457/1919. 9. Curs practic de Fizică și Chimie Ed. V. sub Nr. 11457/1919. 10. Curs practic de Economie rațională Ed. II. sub Nr. 4547/1919.

A apărut: Carte de Rugăciuni și Cântări bisericești de profesorul Dr. Petru Barbu, ediția IV-a. E cea mai bogată și bine întocmită carte de rugăciune din câte a apărut până acum. Conține: Învățăturile bisericești, rugăciuni pentru toate trebuințele vieții creștinești, întreaga sfânta liturghie, toate cântările bisericești, colinde și cântece de stea. Se poate procura la „Librăria diecezană.”

Se caută Guvernante

pentru internatul de fete din Arad. Reflectantele să aibă cel puțin 4 clase civile. Preferite cari au vr'un curs oarecare. Termenul de prezentare între 15-30 Septembrie la internatul de fete strada Teleky 27-28.

3 - 3

Cenzurat: Dr. Costa.